

maalet. Jeg gaar ud fra, at den højtærede Statsminister kender hele denne Betænkning; for det vilde jo være højst mærkværdigt, hvis et saadant Aktstykke ikke er kendt af Regeringen henede i Danmark. Naar dette Aktstykke kommer frem, vil det vise sig, at Islænderne ikke vil vide af nogen fælles Indfødsret eller af nogen virkelig dobbelt Statsborgerret. Det stilles allerede i Udsigt, at danske Statsborgere skal være bosatte i 5 Aar paa Island for at faa Valgret og Valgbarhed til Altinget, altsaa det samme, som gælder nu, og det er ligeledes fremhævet Gang paa Gang, at Statsborgerretten stedse er særskilt, og den store Betydning, dette har. Man er altsaa paa Island ganske uenig med Sekretæren for de danske delegerede, der i „Ugeskrift for Retsvæsen“ har givet et ret rosenrødt Billede af den Maade, hvorpaa han opfatter denne Overenskomst. Paa forskellige Punkter er man i Altingets Suverænitetensudvalgs Betænkning af ganske andre Anskuelse end dem; Sekretæren udvikler i „Ugeskrift for Retsvæsen“. Der har for et Par Dage siden i Dagbladet „København“ været offentliggjort et Brudstykke af denne Suverænitetensudvalgets Betænkning, og jeg skal da ikke her læse dette Brudstykke op, men jeg er i Besiddelse af et andet Brudstykke, der ikke er saa langt, og et Stykke af det maa jeg maaske her læse op. Angaaende § 6 hedder det: „I første Stykke af denne Paragraf udtales det, at danske Statsborgere nyder paa Island i enhver Henseende lige Ret med de paa Island fødte islandske Statsborgere, og omvendt. Denne Bestemmelse udtaler først og fremmest, at hver Stat skal have sin egen Statsborgerret og sine egne Statsborgere, saaledes som det er udtalt i de danske og islandske delegeredes Bemærkninger til denne Paragraf; det følger ogsaa ligefrem af hvert Lands Suverænitet, at det har sine egne Statsborgere (Statsborgerret). Island bestemmer derfor selv, hvordan denne Ret skal erhverves, hvilke Rettigheder og Pligter den skal hjemle, og hvorledes den skal fortabes. Og skønt begge Staters Borgere skal have lige Ret, har det dog overordentlig stor Betydning, at Statsborgerretten er særskilt for hver Stat, rent bortset fra, at som omtalt særlige Statsborgere er en Grundbetingelse for, at en særlig Stat kan være til“. Og saa oplyses det ved nogle Eksempler, hvilken Betydning denne Statsborgerret har baade uadtil i Forholdet til andre Stater og indadtil i Forholdet mellem begge Landes Statsborgere og begge Stater. Jeg er, som sagt, ikke i Besiddelse af hele Betænkningen,

men kun af et tilfældigt Uddrag deraf. Jeg haaber derfor, at Rigsdagen maa faa den hele Betænkning i Oversættelse forelagt.

Selv om man nu imidlertid ikke vilde gaa ind paa de Betragtninger, jeg her har gjort gældende, og selv om man vilde hævde, at § 6 hjemler en virkelig dobbelt Indfødsret eller dobbelt Statsborgerret, vilde det komme i Strid med Grundlovens § 50 at tillægge Altinget Myndighed til ved Naturalisation at gøre Udlændinge: Tyskere, Englændere eller Amerikanere, ikke blot til Islændere men ogsaa til danske indfødte. Grundlovens § 50 siger jo: „Ingen Udlænding kan faa Indfødsret uden ved Lov“. Heri maa i hvert Fald ligge saa meget, at man ikke f. Eks. kan give en dansk Minister en fuldstændig uindskrænket og ukontrolleret Adgang til at skønne over, hvilke Udlændinge der skal kunne opnaa dansk Indfødsret. Vi har ganske vist, som den højtærede Statsminister henviste til, for faa Aar siden faaet en Lov — af 17. Maj 1916 —, hvori der gaves Indenrigsministeren Adgang til at meddele visse Personer, naar de søgte derom, Indfødsret, men da var der trukket meget bestemte Grænser for denne Ret. Det drejede sig kun om Personer, der ikke havde Indfødsret nogen Steder, ikke var Statsborgere i en anden Stat, og som søgte Statsborgerret, Indfødsret, her i Danmark. Til lige skulde de være optagne i den danske Lægsrulle. Der var altsaa betydelige Skranke for denne Ret. Allerede dette kunde man jo kritisere, og man har ogsaa opkastet Tvivl om, hvorvidt Rigsdagen er berettiget til saaledes at delegerer Myndigheden fra sig til andre; men selv om man nu vilde sige, at Rigsdagen kan give en sliq begrænset Myndighed fra sig til Indenrigsministeren, saa vil dog vistnok enhver, der tænker over Spørgsmaalet, give mig Ret i, at det vilde være grundlovsstridigt, om den danske Rigsdag udstedte en Lov, som gav Indenrigsministeren fuldstændig ukontrolleret Adgang til efter sit eget Skøn at bevilge eller ikke bevilge Ansøgninger om Naturalisation. Men naar en saadan Myndighed ikke kan lægges i Hænderne paa en dansk administrativ Autoritet, saa kan man saa meget mindre lægge den i Hænderne paa Lovgivningsmagten i en helt anden Stat! Men det er netop det, man gør, naar man hævder, at alle islandske Statsborgere, ikke blot de nuværende, men ogsaa de fremtidige, tillige er danske Statsborgere og indfødte. Saa tillægger vi Altinget en aldeles ubegrænset og ukontrolleret Myndighed til ved Naturalisation at bestemme, hvem der skal kunne opnaa Indfødsret i Danmark. Vi